

17-21 ianuarie 2021
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. PARLAMENTUL EUROPEAN	2
1. Rezoluția Parlamentului European din 14 decembrie 2021 privind combaterea violenței pe criterii de gen: violența cibernetică	2
II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ	4
1. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Banca Centrală Europeană privind proiectele de planuri bugetare pentru 2022: evaluare generală	4
2. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European în conformitate cu articolul 294 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea unei directive a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2006/1/CE privind utilizarea vehiculelor închiriate fără conducători auto pentru transportul rutier de mărfuri	7
III. ȘTIRI	8
1. NextGenerationEU: Comisia Europeană plătește o prefinanțare de 1,9 miliarde EUR în cadrul componentei de împrumut a României	8
2. Noul Bauhaus european: încep înscrierile pentru premiile pe 2022	9
3. Un nou set de instrumente care să contribuie la atenuarea ingerințelor externe în cercetare și inovare	10
4. UE în prima linie a răspunsului umanitar mondial: 1,5 miliarde EUR pentru anul 2022	10
5. Învățământul superior: pregătirea universităților din UE pentru viitor printr-o cooperare transnațională mai strânsă	11

I. PARLAMENTUL EUROPEAN

1. Rezoluția Parlamentului European din 14 decembrie 2021 privind combaterea violenței pe criterii de gen: violența cibernetică

Parlamentul European face următoarele recomandări pentru Comisie și statele membre:

- statele membre și Comisia să formuleze și să pună în aplicare măsuri legislative și nelegislative, să combată violența cibernetică pe criterii de gen și să includă vocile victimelor violenței cibernetică pe criterii de gen în strategiile de combatere a acesteia, asociindu-le cu inițiative de eradicare a stereotipurilor de gen, a atitudinilor sexiste și a discriminării împotriva femeilor;
- Comisia și statele membre să definească și să adopte o definiție comună a violenței cibernetică pe criterii de gen care să faciliteze activitatea de analizare a diferitelor forme de violență cibernetică pe criterii de gen și de combatere a acesteia, vechind astfel ca victimele violenței cibernetică pe criterii de gen din statele membre să aibă acces efectiv la justiție și la servicii de sprijin specializate;
- statele membre și Comisia să trateze cauzele profunde ale violenței cibernetică pe criterii de gen și să combată rolurile de gen și stereotipurile care fac acceptabilă violența împotriva femeilor;
- statele membre să aloce resurse umane și financiare adecvate organismelor de guvernământ naționale, regionale și locale și instituțiilor de asistență judiciară, medicală, în special celor destinate sănătății mintale, precum și instituțiilor de protecție socială, inclusiv organizațiilor de femei, pentru prevenirea efectivă a violenței cibernetică pe criterii de gen și protecția femeilor împotriva acesteia;
- Comisia și statele membre să pună capăt industriei pornografice bazate pe trafic sexual, viol și alte forme de agresiune sau abuz față de femei și copii; invită Comisia și statele membre să includă misoginismul sub formă de discurs de incitare la ură, precum și agresiunile misogine, printre infracțiunile motivate de ură;
- Comisia să efectueze o analiză mai aprofundată a efectelor pandemiei de COVID-19 asupra tuturor formelor de violență cibernetică pe criterii de gen și invită statele membre să adopte măsuri efective, cu sprijinul organizațiilor societății civile și al organismelor, birourilor și agențiilor Uniunii cum ar fi FRA și Europol¹; încurajează în continuare Comisia să elaboreze un protocol al Uniunii privind violența pe criterii de gen în perioade de criză și de urgență, incluzând serviciile de protecție pentru victime printre „serviciile esențiale” în statele membre;
- Comisia și statele membre să extindă sfera noțiunii de discurs de incitare la ură pentru a include discursul de incitare la ură pe criterii de sex;
- încurajează statele membre să adopte și să pună în aplicare corespunzător și efectiv o legislație națională adecvată, inclusiv penală, și politici speciale de promovare a sensibilizării și să inițieze campanii, programe de formare și educaționale, inclusiv în domeniul educației, alfabetizării și competențelor digitale, care să vizeze și generațiile mai tinere; încurajează Comisia să sprijine statele membre în această privință;
- statele membre să elaboreze politici și programe pentru a sprijini și a asigura despăgubirea victimelor și să ia măsuri adecvate împotriva impunității autorilor unor

¹ <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis>

astfel de acte, inclusiv prin luarea în considerare a revizuirii și modificării legislației lor naționale privind ordinele judecătorești pentru a include violența cibernetică ca una dintre modalitățile prin care un ordin judiciar poate fi încălcat

- statele membre să instituie rețele de puncte de contact naționale și inițiative pentru a îmbunătăți apropierea regulilor existente și a consolida regulile existente pentru a combate violența cibernetică pe criterii de gen
- Comisia și statele membre să acorde finanțare adecvată pentru organizațiile de susținere și promovare și organizațiile de sprijinire a victimelor și să majoreze fondurile, cum ar fi cele dedicate campaniilor de sensibilizare și combaterii stereotipurilor de gen;
- Comisia și statele membre să acorde o atenție deosebită formelor intersectoriale de violență cibernetică pe criterii de gen, care pot afecta femeile și fetele din grupuri aflate într-o situație vulnerabilă, cum ar fi minoritățile etnice, persoanele cu dizabilități și persoanele LGBTIQ; reamintește că etichetarea persoanelor LGBTIQ ca „ideologie” se răspândește în comunicarea din mediul online și offline și în campaniile împotriva așa-numitei „ideologii de gen”; subliniază că militantele feministe și activiștii LGBTIQ sunt adesea ținte ale campaniilor de defăimare, ale discursurilor online de incitare la ură și ale hărțuirii ciberneticice;
- Comisia și statele membre să asigure aplicarea corectă a Directivei 2011/93/UE pentru a crește gradul de conștientizare și a reduce riscul pentru copii de a deveni victime ale abuzului sexual sau ale exploatării sexuale online;
- subliniază necesitatea de a proteja, capacita, sprijini și asigura despăgubirea victimelor violenței ciberneticice pe criterii de gen și accesul egal la justiție în special cu privire la acordarea sprijinului esențial pentru consiliere psihologică și consultanță juridică pentru toate victimele violenței ciberneticice pe criterii de gen.
- statele membre să asigure o formare de calitate care să cuprindă dimensiunea de gen pentru practicieni și alți profesioniști, inclusiv personalul din serviciile sociale, personalul responsabil cu aplicarea legii, funcționarii din justiție și personalul didactic, în cooperare cu organizațiile societății civile;
- statele membre să facă serviciile de sprijin, inclusiv consilierea juridică și psihologică, accesibile tuturor victimelor, să stabilească un protocol clar pentru a ajuta victimele violenței ciberneticice pe criterii de gen și să prevină alte prejudicii și revictimizări și să se asigure că victimele au acces imediat la justiție; subliniază necesitatea de sensibilizare a victimelor cu privire la serviciile de sprijin disponibile în acest sens; invită, de asemenea, statele membre să elaboreze și să disemineze informații despre căile legale și serviciile de sprijin disponibile pentru victimele violenței ciberneticice pe criterii de gen și să creeze mecanisme de tratare a plângerilor pe care victimele să le poate accesa imediat și cu ușurință, inclusiv prin mijloace digitale;
- îndeamnă Consiliul să încheie de urgență ratificarea de către Uniune a Convenției de la Istanbul, aderând la aceasta pe deplin și fără nicio restricție, și să promoveze ratificarea Convenției, punerea sa în aplicare rapidă și corectă și asigurarea respectării sale de către toate statele membre; regretă că, până în prezent, doar 21 de state membre au ratificat convenția și invită Bulgaria, Republica Cehă, Ungaria, Letonia, Lituania și Slovacia să o ratifice;
- își reafirmă cu fermitate angajamentul, așa cum s-a exprimat deja, față de combaterea violenței pe criterii de gen și reiterează necesitatea de a avea o directivă cuprinzătoare care să acopere toate formele de violență de gen, inclusiv atingerile

aduse sănătății sexuale și reproductive a femeilor și drepturilor aferente, violența cibernetică și exploatarea sexuală și abuzurile sexuale, precum și obligația de a preveni, ancheta și urmări penal autorii, de a proteja victimele și martorii și de a colecta date, aceasta fiind cea mai bună modalitate de a pune capăt violenței pe criteriile de gen;

- îndeamnă Comisia să utilizeze viitoarea directivă pentru a incrimina violența cibernetică pe criteriile de gen, ca piatră de temelie pentru armonizarea actelor juridice existente și viitoare;
- Consiliul să activeze clauza-pasarelă prin adoptarea unei decizii care să identifice violența pe criteriile de gen drept un domeniu al criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră, în conformitate cu articolul 83 alineatul (1) al treilea paragraf din TFUE;
- solicite Comisiei să prezinte, fără întârzieri nejustificate, ca parte a viitoarei sale propuneri legislative și în temeiul articolului 83 alineatul (1) primul paragraf din TFUE, o propunere de act de stabilire a unor măsuri de combatere a violenței cibernetice pe criteriile de gen urmând recomandările care figurează în anexa la prezentul document; indică faptul că propunerea respectivă nu ar trebui să submineze eforturile de a identifica violența pe criteriile de gen drept un nou domeniu al criminalității de o gravitate deosebită cu o dimensiune transfrontalieră, în conformitate cu articolul 83 alineatul (1) al treilea paragraf din TFUE sau cu orice act juridic derivat privind violența pe criteriile de gen, așa cum a cerut Parlamentul în solicitările sale anterioare.

II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ

1. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Banca Centrală Europeană privind proiectele de planuri bugetare pentru 2022: evaluare generală

Prezenta comunicare sintetizează evaluarea Comisiei cu privire la proiectele de planuri bugetare pentru 2022 prezentate de statele membre din zona euro și situația bugetară generală din zona euro, inclusiv orientarea bugetară agregată, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 473/2013.

Evaluarea Comisiei ia în considerare redresarea economică actuală în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 și aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere în 2022, deși se preconizează că aceasta va fi dezactivată începând din 2023. Evaluarea se bazează pe recomandările de politică bugetară adoptate de Consiliu la 18 iunie 2021.

Aceste orientări pot fi sintetizate după cum urmează. Pentru 2022, statele membre cu un nivel scăzut/mediu al datoriei ar trebui să urmărească sau să mențină o orientare bugetară expansionistă, în timp ce statele membre cu un nivel ridicat al datoriei ar trebui să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând, în același timp, o politică bugetară prudentă. Toate statele membre ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. În vederea maximizării sprijinului pentru redresare fără a anticipa traiectoriile bugetare viitoare și a crea o povară permanentă asupra finanțelor publice, creșterea cheltuielilor curente finanțate

la nivel național ar trebui să fie ținută sub control și să fie limitată de statele membre cu un nivel ridicat al datoriei.

Statele membre relaxează măsurile de urgență temporare și își concentrează din ce în ce mai mult măsurile de sprijin pe susținerea redresării. Împreună cu funcționarea stabilizatorilor automați, acest lucru contribuie la situația bugetară agregată a zonei euro, care urmează să se îmbunătățească semnificativ în 2022. Proiectele de planuri bugetare indică un deficit total agregat de 4,1 % din PIB și o pondere a datoriei în PIB de aproximativ 96 % în 2022, în linii mari în conformitate cu previziunile Comisiei din toamna anului 2021. Materializarea riscurilor în ceea ce privește previziunile ar putea avea un impact negativ grav asupra rezultatelor economice și bugetare în 2022 în comparație cu estimările din proiectele de planuri bugetare.

Redeschiderea economiilor din zona euro alimentează o redresare puternică în toate statele membre și în toate sectoarele. Se estimează că creșterea PIB-ului real va atinge 5 % în 2021, în urma unei relansări a consumului privat și a investițiilor. Se preconizează că activitatea economică va continua să crească rapid, cu 4,3 % în 2022, deși ritmul redresării este inegal de la o țară la alta. Incertitudinile și riscurile rămân ridicate și înclină spre o tendință descendentă, având în vedere faptul că planul economic se confruntă cu obstacole noi și din ce în ce mai mari în ceea ce privește aprovizionarea.

Statele membre se reorientează de la măsuri legate de criză către măsuri de sprijinire a redresării. Statele membre au adoptat numeroase măsuri bugetare ca răspuns la pandemie și în sprijinul redresării (5,2 % din PIB în 2021 și 2,8 % din PIB în 2022). Se preconizează că cea mai mare parte a măsurilor de urgență temporare vor fi eliminate treptat în 2022 (3,7 % din PIB în 2021, 0,4 % din PIB în 2022). În schimb, măsurile de sprijinire a redresării urmează să crească (1,5 % din PIB în 2021, 2,3 % din PIB în 2022), lucru legat din ce în ce mai mult de măsurile finanțate de UE. În 2022, sprijinul financiar nerambursabil sau „granturile” din cadrul MRR vor finanța 24 % din totalul măsurilor de sprijinire a redresării. Statele membre au furnizat, de asemenea, un sprijin de lichiditate considerabil pentru gospodării și întreprinderi, sub formă de garanții sau de suspendări ale impozitelor și ale contribuțiilor la asigurările sociale. Astfel de măsuri nu au, în general, un impact asupra deficitului total, cu excepția garanțiilor standard.

Se preconizează că absorbția granturilor acordate prin MRR va fi concentrată la începutul perioadei. Potrivit previziunilor Comisiei din toamna anului 2021 și proiectelor de planuri bugetare, se preconizează că statele membre vor cheltui peste 40 % din quantumul total al granturilor MRR alocate, în așteptarea deciziei de plată ca urmare a îndeplinirii obiectivelor intermediare și a țintelor. Cea mai mare parte (peste 70 %) a granturilor MRR acordate în perioada 2020-2022 vor fi direcționate către finanțarea investițiilor private și publice, restul fiind orientate în principal către cheltuielile curente, planificate să finanțeze măsuri de sprijinire a redresării, de îmbunătățire a rezilienței și de promovare a tranziției verzi și digitale.

Se preconizează că orientarea bugetară a zonei euro va fi expansionistă în perioada 2020- 2022. Orientările bugetare individuale sunt planificate să rămână expansioniste în aproape toate statele membre în 2022, după corecția datorată eliminării treptate a măsurilor de urgență temporare. Conform recomandării Consiliului, marea majoritate a statelor membre cu un nivel scăzut/mediu al datoriei preconizează o expansiune bugetară.

Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor fi menținute sau menținute în linii mari în 2022 în toate statele membre, conform recomandării Consiliului. Creșterea preconizată a ponderii investițiilor publice în PIB este determinată atât de sursele

de finanțare ale UE, cât și de cele naționale. Majoritatea statelor membre au raportat măsuri finanțate prin MRR în proiectele de planuri bugetare pentru 2022. Profilul de cheltuieli al granturilor MRR în perioada 2020-2022 în statele membre din zona euro prezintă un anumit grad de eterogenitate. Statele membre cu un nivel ridicat al datoriei intenționează să utilizeze majoritatea granturilor MRR pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului.

Contribuția pozitivă a investițiilor publice și a altor cheltuieli de capital finanțate atât din bugetul național, cât și din cel al UE este importantă, dar principalul motor al expansiunii bugetare în 2021 și 2022 este reprezentat de cheltuielile primare curente nete finanțate la nivel național. În mai multe state membre, inclusiv în unele state membre cu un nivel ridicat al datoriei, orientarea bugetară expansionistă preconizată va fi determinată de cheltuieli curente mai mari finanțate la nivel național sau de reduceri fiscale nefinanțate. În unele cazuri, se preconizează că acest lucru va avea un impact semnificativ asupra situației bugetare subiacente. În aproximativ un sfert dintre statele membre se preconizează că orientarea bugetară expansionistă va fi determinată de investiții, finanțate atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Avizele Comisiei privind proiectele de planuri bugetare pentru 2022 se axează pe coerența cu recomandările Consiliului din 18 iunie 2021. În continuare este prezentată o sinteză a avizelor Comisiei, care se bazează pe previziunile Comisiei din toamna anului 2021:

State membre cu un nivel ridicat al datoriei (Belgia, Franța, Grecia, Italia și Spania)

- Conform recomandării Consiliului, toate statele membre utilizează Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării.

- Conform recomandării Consiliului, toate statele membre mențin investițiile finanțate la nivel național.

- Consiliul a recomandat Italiei să limiteze creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. Se estimează că acest lucru nu va fi asigurat în mod suficient, întrucât se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (excluzând noile măsuri în materie de venituri) în 2022 va aduce o contribuție semnificativă la orientarea bugetară generală expansionistă a Italiei. Pentru a contribui la aplicarea unei politici bugetare prudente, Comisia invită Italia să adopte măsurile necesare în cadrul procesului bugetar național pentru a limita creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național.

În cazul Belgiei, Franței, Greciei, Italiei și Spaniei, având în vedere nivelul datoriei publice din aceste țări și provocările ridicate în materie de sustenabilitate pe termen mediu înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, este important ca, atunci când se adoptă măsuri bugetare de sprijin, să se mențină o politică bugetară prudentă pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

State membre cu un nivel scăzut/mediu al datoriei (Austria, Cipru, Estonia, Finlanda, Germania, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Slovacia, Slovenia și Țările de Jos)

- Conform recomandării Consiliului, toate statele membre, cu excepția Slovaciei și a Maltei, urmăresc o orientare bugetară expansionistă, inclusiv prin impulsul oferit de MRR. Orientarea bugetară restrictivă a Slovaciei are loc pe fondul unei creșteri ridicate a producției și al unor constrângeri emergente în materie de capacitate. Poziția neutră a Maltei reflectă în principal o creștere potențială estimată foarte ridicată, în timp ce investițiile publice ating un maxim istoric. Acest lucru este, în linii mari, în conformitate cu recomandările Consiliului.

- Toate statele membre intenționează să utilizeze MRR în sprijinul redresării lor, doar Țările de Jos nu și-au prezentat încă planul de redresare și reziliență.
- Conform recomandării Consiliului, toate statele membre mențin sau mențin în linii mari investițiile finanțate la nivel național.
- Consiliul a recomandat Letoniei și Lituaniei să controleze creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. Se estimează că acest lucru nu va fi asigurat în mod suficient, întrucât se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (excluzând noile măsuri în materie de venituri) în 2022 va aduce o contribuție semnificativă la orientarea bugetară generală expansionistă a țărilor respective.

2. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European în conformitate cu articolul 294 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea unei directive a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2006/1/CE privind utilizarea vehiculelor închiriate fără conducători auto pentru transportul rutier de mărfuri

Utilizarea vehiculelor de marfă închiriate poate îmbunătăți alocarea resurselor și poate spori flexibilitatea și productivitatea întreprinderilor. Propunerea vizează promovarea utilizării vehiculelor închiriate prin eliminarea (unora dintre) posibilitățile statelor membre de restricționare a utilizării acestora, în temeiul Directivei 2006/1/CE. În prezent, statele membre pot restricționa utilizarea vehiculelor închiriate, cu o greutate de peste 6 tone, utilizate pentru operațiunile pe cont propriu și pot restricționa, pe teritoriile lor, utilizarea vehiculelor pe care o întreprindere le-a închiriat din afara țării în care își are sediul.

Întrucât utilizarea unor astfel de vehicule este permisă în unele state membre, dar nu în altele, există o fragmentare juridică în UE, ce creează insecuritate juridică. Unul dintre obiectivele propunerii a fost acela de a obține securitate juridică pentru utilizarea vehiculelor închiriate în întreaga UE.

Perioada minimă de închiriere pentru care statele membre trebuie să permită utilizarea vehiculelor închiriate cu o plăcuță de înmatriculare străină, de către întreprinderile înființate în temeiul legislațiilor lor:

- admiterea unui umăr de 30 de zile consecutive, pentru utilizarea vehiculelor închiriate cu plăcuțe de înmatriculare străine (pentru statele membre cu o cerință de înmatriculare după 30 de zile sau mai puțin);
- acordarea de numai două luni de utilizare a unor astfel de vehicule (pentru statele membre cu norme de înmatriculare mai *generoase*);
- posibilitatea liberalizării complete (nicio cerință de înmatriculare pentru vehiculele străine, utilizate de întreprinderile din statul membru), în cazul în care un stat membru dorește acest lucru;
- norme ce obligă companiile de transport să înregistreze vehiculele închiriate, inclusiv pe cele închiriate într-un alt stat membru decât statul membru de stabilire, în registrele electronice naționale ale întreprinderilor de transport rutier;
- aplicarea dispozițiilor privind obligațiile companiilor de transport de a trece vehiculele închiriate, în registrele electronice naționale, în scopul asigurării unui control mai bun al acestor vehicule, de către autoritățile naționale.

Limitarea posibilității de închiriere la 25% din vehiculele aflate la dispoziția întreprinderii

- 25% din parcul de vehicule de marfă care se află la dispoziția întreprinderii, în temeiul Art 5 al (1) lit (g) din Regulamentul (CE) nr. 1071/2009, fie la data de 31 decembrie a anului anterior utilizării vehiculului închiriat, fie la data la care întreprinderea începe să utilizeze vehiculul închiriat, astfel cum este stabilit de statul membru;

- vehicule aflate la dispoziția unei întreprinderi reprezintă, desigur, un concept mai larg decât cel de vehicule deținute de o întreprindere, deoarece include, de asemenea, toate vehiculele deținute în temeiul unui contract de cumpărare în rate, de închiriere sau de leasing și nu doar vehiculele deținute în totalitate de o întreprindere.

Servicii pe cont propriu

- restricționarea utilizării vehiculelor închiriate pentru operațiuni pe cont propriu, numai în cazul vehiculelor ce sunt înmatriculate într-un alt stat membru, indiferent de masa vehiculului.

Poziția Consiliului este acceptabilă pentru Comisie, deoarece aceasta reflectă obiectivele propunerii Comisiei și va spori, în mod semnificativ, flexibilitatea întreprinderilor în utilizarea vehiculelor închiriate, ce sunt înmatriculate în alte state membre sau în utilizarea unor astfel de vehicule, în scopuri proprii. Prin urmare, este un pas important în punerea în aplicare a Pachetului privind mobilitatea I. Întrucât legislația revizuită va spori probabil utilizarea vehiculelor închiriate, iar astfel de vehicule sunt adesea mai noi și mai prietenoase cu mediul, această soluție este, de asemenea, benefică pentru realizarea obiectivelor Pactului verde european.

III. ȘTIRI

1. NextGenerationEU: Comisia Europeană plătește o prefinanțare de 1,9 miliarde EUR în cadrul componentei de împrumut a României

La data de 13 ianuarie, Comisia Europeană a transferat României 1,9 miliarde EUR sub formă de prefinanțare în cadrul componentei de împrumut a planului național de redresare și reziliență (PNRR).

Această sumă se succedă celor 1,8 miliarde EUR acordate României sub formă de granturi la 2 decembrie 2021. În total, România a primit în prezent 13 % din alocarea totală în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR).

Se preconizează că țara noastră va primi suma totală de 29,2 miliarde EUR, din care 14,2 miliarde EUR formă de granturi și 14,9 miliarde EUR sub formă de împrumuturi, pe întreaga durată a planului (PNRR). Acordurile de împrumut și de grant au fost semnate separat din motive procedurale legate de modificările intervenite în componența guvernului român în toamna anului 2021.

Componenta de împrumut și cea de granturi ale planului național de redresare și reziliență se întăresc reciproc în multe domenii, ceea ce îi permite României să investească în transportul durabil, în protejarea pădurilor și a biodiversității, în energie, în transformarea digitală sau în educație. De exemplu, proiectele de modernizare a căilor ferate sunt sprijinite de componenta de grant a planului de redresare și reziliență al României, în timp ce componenta de împrumut va finanța dezvoltarea, modernizarea și decarbonizarea transportului rutier.

Reformele și investițiile în domenii precum gestionarea apei, gestionarea deșeurilor și renovarea clădirilor vor fi, de asemenea, sprijinite în principal prin componenta de împrumut. MRR este elementul central al NextGenerationEU, care va pune la dispoziție 800 miliarde EUR (în prețuri curente) pentru a sprijini investițiile și reformele în toate statele membre.

Planul României face parte din răspunsul fără precedent al UE conceput pentru ca statele membre să iasă mai puternice din criza provocată de pandemia de COVID-19, pentru a încuraja tranziția verde și cea digitală și pentru a consolida reziliența și coeziunea în societățile noastre.

2. Noul Bauhaus european: încep înscrierile pentru premiile pe 2022

La data de 18 ianuarie, începem înscrierile pentru premiile „Noul Bauhaus european”, ediția din 2022.

În urma succesului primelor premii, pentru care s-au primit peste 2 000 de candidaturi anul trecut, ediția din 2022 va celebra noi exemple inspiratoare de transformări pe care inițiativa își propune să le aducă în viețile noastre, în spațiile în care trăim și în experiențele noastre de zi cu zi. La fel ca în prima ediție, premiile „Noul Bauhaus european” pe 2022 vor recompensa ideile tinerelor talente, precum și proiecte existente pentru sustenabilitate, incluziune și estetică, ce aduc Pactul verde european în rândul oamenilor și al comunităților locale.

Premiile se vor acorda proiectelor și ideilor care contribuie la crearea unor locuri frumoase, sustenabile și incluzive, fiind încadrate în patru categorii:

- reconectarea cu natura;
- recâștigarea unui sentiment de apartenență;
- prioritizarea locurilor și a persoanelor care au cea mai mare nevoie;
- stimularea unei gândiri integrate, pe termen lung și care ține seama de ciclul de viață în ecosistemul industrial.

Categoriile reflectă cele patru axe tematice de transformare ale noului Bauhaus european. Acestea au fost identificate în cadrul etapei de proiectare în comun a inițiativei, cu participarea a mii de oameni și de organizații care au contribuit cu punctele de vedere și experiențele lor. Candidaturile vor fi examinate ținând seama de cele trei valori esențiale ale inițiativei: sustenabilitate, estetică și incluziune. Candidați din toate statele membre, precum și din întreaga lume, sunt încurajați să își depună candidatura atât timp cât proiectele/ideile lor sunt localizate în Uniunea Europeană.

Fiecare categorie conține două componente de concurs paralele:

-premiile „Noul Bauhaus european” – pentru exemple existente finalizate în ultimii doi ani și

-„Staruri în devenire ale Noului Bauhaus european” - pentru concepte sau idei prezentate de tineri creatori, în vârstă de cel mult 30 de ani.

Pe lângă cele 16 premii acordate de juriu (un câștigător și un ocupant al locului doi pentru fiecare categorie și componentă), două premii suplimentare vor fi selectate printr-un vot public din rândul candidaturilor din top. În total, 18 câștigători vor primi sumele premii de până la 30 000 EUR, precum și un pachet de comunicare, ce îi va ajuta să își dezvolte și să își promoveze ulterior inițiativele.

Candidaturile se primesc până la data de 28 februarie 2022, orele 19:00CET. Sunt bineveniți candidați de toate naționalitățile și din toate mediile, atât timp cât conceptele, ideile și proiectele lor sunt dezvoltate sau localizate fizic în UE.

Noul Bauhaus european este un proiect economic, cultural și de mediu, menit să îmbine designul, sustenabilitatea, accesibilitatea, caracterul abordabil și investițiile pentru a contribui la realizarea Pactului verde european.

În septembrie 2021, inițiativa a trecut de la faza de proiectare în comun la rezultate, prin intermediul unei comunicări a Comisiei care prevedea acțiuni politice și finanțare pentru a transforma inițiativa în realitate.

3. Un nou set de instrumente care să contribuie la atenuarea ingerințelor externe în cercetare și inovare

Comisia Europeană a publicat un set de instrumente privind modalitățile de atenuare a ingerințelor externe în cercetare și inovare.

Ingerința externă are loc atunci când se desfășoară activități de către un actor statal străin sau în numele acestuia, care sunt coercitive, ascunse, înșelătoare sau de corupție și care contravin suveranității, valorilor și intereselor UE.

Setul de instrumente prezintă cele mai bune practici și este menit să sprijine instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare din UE în ceea ce privește protejarea valorilor lor fundamentale, inclusiv a libertății academice, a integrității și a autonomiei instituționale, precum și să protejeze personalul, studenții, rezultatele și resursele cercetării.

Setul include o listă de posibile măsuri de atenuare care pot contribui la elaborarea de către organizațiile de cercetare și inovare a unei strategii cuprinzătoare și adaptate nevoilor lor, pentru a face față riscurilor și provocărilor din străinătate. Aceste măsuri se axează pe patru domenii: valori, guvernanță, parteneriate și securitate cibernetică.

Lista neexhaustivă de posibile măsuri de atenuare publicată astăzi propune o abordare cuprinzătoare pentru ca actorii din domeniul cercetării și inovării să contracareze ingerințele externe: de la sensibilizare și prevenire, până la un răspuns eficace, redresare și consolidarea rezilienței la amenințările viitoare.

Contribuind la acțiunea privind libertatea universitară din cadrul Agendei politice a Spațiului european de cercetare, Comisia a creat setul de instrumente în comun cu statele membre și cu partenerii din domeniul cercetării și inovării.

4. UE în prima linie a răspunsului umanitar mondial: 1,5 miliarde EUR pentru anul 2022

Comisia a adoptat bugetul său anual inițial pentru ajutor umanitar de 1,5 miliarde EUR pentru anul 2022.

Crizele umanitare continuă să se intensifice la nivel mondial. Deși conflictele și violența se află la originea principalelor nevoi umanitare, situația este, din ce în ce mai des, exacerbată de dezastre naturale precum seceta sau inundațiile, alimentate de schimbările climatice și de degradarea mediului. Pentru a-i ajuta pe cei mai afectați din lume de aceste crize, Comisia a adoptat bugetul său anual inițial pentru ajutor umanitar de 1,5 miliarde EUR pentru anul 2022.

Comisarul pentru gestionarea crizelor, Janez Lenarčič, a declarat: „*Nevoile umanitare se află la un nivel record și continuă să crească. Această situație este cauzată în principal de conflicte, dar din ce în ce mai mult și de provocările globale, precum schimbările climatice și COVID-19. Grație ajutorului nostru umanitar, UE își va putea juca rolul, continuând să salveze vieți și să acopere nevoile de bază ale populațiilor afectate. Bugetul permite nu numai gestionarea crizelor noi și foarte vizibile, ci și evitarea punerii în plan secund a crizelor*

umanitare existente, prelungite sau recurente, cum ar fi cele care afectează Columbia sau Sudanul de Sud ori populația rohingya.”

Asistența umanitară acordată de UE în 2022 se va distribui după cum urmează: 469 milioane EUR se vor aloca Africii Subsahariene; 351 milioane EUR din ajutorul umanitar din partea UE se vor aloca nevoilor Orientului Mijlociu și Africii de Nord; 152 milioane EUR vor finanța proiecte în Europa de Sud-Est și în vecinătatea europeană; 188 milioane EUR vor continua să sprijine populațiile cele mai vulnerabile din Asia și America Latină.

Restul de 370 milioane EUR se vor utiliza pentru a răspunde unor crize neprevăzute sau exacerbări bruște ale crizelor existente, precum și pentru finanțarea altor acțiuni.

5. Învățământul superior: pregătirea universităților din UE pentru viitor printr-o cooperare transnațională mai strânsă

La data de 18 ianuarie a.c., societatea europeană are nevoie mai mult ca oricând de contribuția universităților și a altor instituții de învățământ superior.

Europa se confruntă cu provocări majore, cum ar fi schimbările climatice, transformarea digitală și îmbătrânirea populației, într-un moment în care este lovită de cea mai mare criză sanitară mondială din ultimul secol și de consecințele sale economice. Universitățile și întregul sector al învățământului superior se situează la intersecția dintre educație, cercetare și inovare și ocupă o poziție unică pentru a modela economia durabilă și rezilientă și a spori caracterul ecologic, incluziv și digital al Uniunii Europene.

Cele două inițiative noi adoptate la data de 18 ianuarie, o Strategie europeană pentru universități și o propunere a Comisiei de recomandare a Consiliului privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficientă în domeniul învățământului superior, vor sprijini universitățile în acest demers.

O strategie europeană pentru universități

Europa găzduiește aproape 5 000 de instituții de învățământ superior, 17,5 milioane de studenți din învățământul terțiar, 1,35 milioane de persoane care predau în învățământul terțiar și 1,17 milioane de cercetători. Această strategie urmărește să sprijine toate universitățile din Europa și să le permită să se adapteze la condițiile în schimbare, să prospere și să contribuie la reziliența și redresarea Europei. Ea propune un set de acțiuni importante pentru a sprijini universitățile europene în vederea atingerii a patru obiective:

- consolidarea dimensiunii europene a învățământului superior și a cercetării;
- consolidarea universităților ca faruri ale modului nostru de viață european prin acțiuni de sprijin axate pe carierele academice și de cercetare, pe calitatea și relevanța pentru competențe adaptate exigențelor viitorului, pe diversitate, incluziune, practici democratice, drepturi fundamentale și valori academice;
- capacitatea universităților ca actori esențiali ai schimbării în dubla tranziție verde și digitală;
- consolidarea universităților ca vectori ai rolului și poziției de lider deținute de UE la nivel mondial.

Crearea de punți pentru o cooperare europeană eficientă în domeniul învățământului superior

Propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului urmărește să le permită instituțiilor europene de învățământ superior să coopereze mai strâns și mai aprofundat, să faciliteze punerea în aplicare a unor programe și activități educaționale transnaționale comune,

punerea în comun a capacităților și a resurselor sau acordarea de diplome comune. Aceasta este o invitație adresată statelor membre de a lua măsuri și de a crea condițiile adecvate la nivel național pentru a permite o astfel de cooperare transnațională mai strânsă și durabilă, o punere în aplicare mai eficace a activităților educaționale și de cercetare comune și a instrumentelor Spațiului european al învățământului superior (Bologna). Propunerea va facilita fluxul de cunoștințe și va construi o legătură mai puternică între educație, cercetare și comunitățile industriale inovatoare. Obiectivul este, în special, de a sprijini furnizarea de oportunități de învățare de înaltă calitate pe tot parcursul vieții pentru toți, cu accent pe aptitudinile și competențele cele mai necesare pentru a face față cerințelor economice și societale actuale.

Dimensiunea europeană a învățământului superior și a cercetării va fi consolidată prin patru inițiative emblematice până la jumătatea anului 2024:

Extinderea la 60 de universități europene, cu peste 500 de instituții de învățământ superior până la jumătatea anului 2024, cu un buget indicativ Erasmus + în valoare totală de 1,1 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027. Scopul este de a dezvolta și de a împărtăși o cooperare structurală, durabilă și sistemică comună pe termen lung în domeniul educației, cercetării și inovării, creând campusuri interuniversitare europene în care studenții, personalul și cercetătorii din toate regiunile Europei să se poată bucura de mobilitate neîntreruptă și să poată crea noi cunoștințe împreună, dincolo de granițele dintre țări și discipline.

Depunerea de eforturi în vederea elaborării unui statut juridic pentru alianțele instituțiilor de învățământ superior, care să le permită acestora să își pună în comun resursele, capacitățile și punctele forte, cu un proiect-pilot Erasmus+ începând din 2022.

Depunerea de eforturi în vederea unei diplome europene comune pentru a recunoaște valoarea experiențelor transnaționale în ceea ce privește calificările obținute de studenți în învățământul superior și pentru a reduce birocrăția în ceea ce privește realizarea programelor comune.

Extinderea inițiativei privind legitimația europeană de student prin lansarea a unui identificator european unic al studenților, disponibil pentru toți studenții mobili în 2022 și pentru toți studenții din universitățile din Europa până la jumătatea anului 2024, pentru a facilita mobilitatea la toate nivelurile.

Coordonarea eforturilor între UE, statele membre, regiuni, societatea civilă și sectorul învățământului superior este esențială pentru ca Strategia europeană pentru universități să devină realitate. Comisia invită Consiliul, statele membre și universitățile să discute cu privire la această agendă politică și să colaboreze în direcția unor universități adaptate exigențelor viitorului.

Propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior va fi discutată cu statele membre. După adoptarea sa de către Consiliu, Comisia va sprijini statele membre și partenerii relevanți în ceea ce privește punerea în aplicare a acestei recomandări a Consiliului.

Context

Comisia și-a anunțat intenția de a iniția crearea în comun a unei agende de transformare pentru învățământul superior în comunicarea sa intitulată „Realizarea

Spațiului european al educației până în 2025” și în comunicarea sa privind un nou Spațiu european de cercetare. Concluziile Consiliului privind noul Spațiu european de cercetare, adoptate la 1 decembrie 2020, subliniază „că trebuie dezvoltate sinergii și interconexiuni mai puternice între SEC, SEIS și elementele legate de învățământul superior ale Spațiului european al educației (SEE)”. În Rezoluția sa din 26 februarie 2021 privind „un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)”, Consiliul a identificat stabilirea unei agende pentru transformarea învățământului superior ca fiind o acțiune concretă în domeniul prioritar al învățământului superior.

Agenda politică privind SEC anexată la Concluziile Consiliului privind viitoarea guvernanta a Spațiului european de cercetare, adoptată la 26 noiembrie 2021, sprijină acțiunile relevante pentru universități, inclusiv o acțiune specifică privind capacitatea instituțiilor de învățământ superior să se dezvolte în conformitate cu Spațiul european de cercetare și în sinergie cu Spațiul european al educației.

Surse de informare:

- ***Parlamentul European***
- ***Comisia Europeană***
- ***Reprezentanța CE în România***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

